

सन २०२४-२५ मध्ये राज्यातील शेतक-यांचे देशाबाहेर अभ्यास दौरे ही योजना राबविण्यास प्रशासकीय मान्यता व निधी उपलब्ध करुन देण्याबाबत.....

महाराष्ट्र शासन

कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: संकीर्ण-२०२३/प्र.क्र.२०१/३-आ,

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,

मंत्रालय, मुंबई - ४०००३२

दिनांक : ३ मार्च, २०२५

वाचा -

- १) कृषि व पदुम विभाग, शासन निर्णय क्र. शैविदो ४२०७/प्र.क्र.१४५/३-आ, दि. ०६.०६.२००७
- २) कृषि व पदुम विभाग, शासन निर्णय क्र. शैविदो ४२०७/प्र.क्र.१४५/३-आ, दि. ०२.११.२००७
- ३) कृषि व पदुम विभाग, शासन निर्णय क्र. शैविदो ४२११/प्र.क्र.३८/३-आ, दि. ०९.०३.२०११
- ४) कृषि व पदुम विभाग, शासन निर्णय क्र. शैविदो ४२१२/प्र.क्र.१०१/३-आ, दि. १८.०७.२०१२
- ५) उद्योग, उर्जा व कामगार विभाग, शासन निर्णय क्र.भांखस-२०१४/प्र.क्र.८२/भाग-३/उद्योग-४, दि.०९.१२.२०१६
- ६) कृषि व पदुम विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२०२३/प्र.क्र.२०१/३-आ, दि. १२.०९.२०२४
- ७) कृषि संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, पुणे यांचे पत्र क्र.शेमासे/शेपदौ २४-२५/शा.मा.प्र./विप्र ६/९९/२०२४, दि.२०.०५.२०२४
- ८) कृषि संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, पुणे यांचे पत्र क्र.शेमासे/शेपदौ २४-२५/शा.मा.प्र./विप्र ६/१३६/२०२४, दि.०९.०८.२०२४
- ९) शासन परिपत्रक, वित्त विभाग क्र.अर्थसं-२०२४/प्र.क्र.८०/अर्थ-३, दि. २५.०७.२०२४

प्रस्तावना -

राज्यातील शेतकऱ्यांना विविध प्रगत देशातील विकसीत आणि आधुनिक तंत्रज्ञानाची माहिती होण्यासाठी तसेच शेतमालाची निर्यात / कृषि मालाचे पणन व बाजारपेठेतील मागणी, कृषि माल प्रक्रिया याबरोबरच त्या देशांमध्ये उपयोगात येत असलेले अद्ययावत तंत्रज्ञान अवगत करुन त्याचा वापर राज्यातील शेतकऱ्यांनी त्यांच्या शेतावर/शेतीमध्ये करण्यासाठी सहाय्य करणे, विविध देशांनी विकसीत शेती तंत्रज्ञान व अनुसंधिक बाबी यांची माहिती त्या देशातील शेतकऱ्यांशी प्रत्यक्ष चर्चा करुन तसेच क्षेत्रिय भेटी, संबंधित संस्थांना भेटी इत्यादीद्वारे शेतकऱ्यांचे ज्ञान आणि क्षमता उंचावण्याकरीता कृषि विभागाकडून राज्यातील शेतकऱ्यांचे देशाबाहेर अभ्यास दौरे आयोजित करण्यात येतात. तदनुसार सन २००४-२००५ पासून सदर योजना सुरु आहे.

“राज्यातील शेतक-यांचे देशाबाहेर अभ्यास दौरे” ही योजना सन २०२३-२४ या आर्थिक वर्षात राबविण्याकरीता संदर्भाधीन क्र.६ येथील दि.१२.०९.२०२४ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये १२० शेतकरी व ६ अधिकारी यांच्या परदेश दौन्याकरीता रु.१४०.०० लक्ष एवढ्या निधीच्या खर्चास प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली होती. तथापि काही तांत्रिक कारणामुळे व कमी कालावधीमुळे सदर अभ्यास दौरा सन २०२३-२४ मध्ये आयोजित झाला नसल्याने तो चालू वित्तीय वर्ष सन २०२४-२५ या वर्षाकरीता निधी मागणी व योजना राबविणेस शासन मान्यता मिळणेबाबतचा प्रस्ताव संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण) यांनी संदर्भाधीन पत्रान्वये शासनास सादर केला आहे.

सन २०२४-२५ या आर्थिक वर्षाकरीता (२४०१ ४३६५) या लेखाशिर्षाखाली रु. २००.०० लाख (रुपये दोन कोटी फक्त) इतका निधी अर्थसंकल्पित करण्यात आला आहे.

त्याअनुषंगाने सन २०२४-२५ मध्ये “राज्यातील शेतकऱ्यांचे देशाबाहेर अभ्यास दौरे” या योजनेच्या खर्चास प्रशासकीय मान्यता देवून सदर बाबीकरीता निधी उपलब्ध करून देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्याबाबत शासन पुढीलप्रमाणे निर्णय घेत आहे -

शासन निर्णय :

१) सन २०२४-२५ मध्ये “राज्यातील शेतकऱ्यांचे देशाबाहेर अभ्यास दौरे” या योजनेतर्गत १२० शेतकरी व ६ अधिकारी यांच्या परदेश दौच्याकरिता रु. १४०.०० लक्ष (अक्षरी रुपये एक कोटी चाळीस लक्ष फक्त) एवढ्या निधीच्या कार्यक्रमास प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे. सदर बाबीकरीता रु. १४०.०० लक्ष (अक्षरी रुपये एक कोटी चाळीस लक्ष फक्त) इतका निधी वितरीत करण्यास याद्वारे मान्यता देण्यात येत आहे.

२) याप्रित्यर्थ होणारा खर्च सन २०२४-२५ मध्ये मंजूर झालेल्या अनुदानाखाली खालील लेखाशिर्षाखाली भागविण्यात यावा.

मागणी क्रमांक डी-३

(१) (३१) शेतक-यांचे देशाबाहेरील अभ्यास दौरे
(राज्य योजना) (कार्यक्रम)
३३-अर्थसहाय्य (२४०१ ४३६५)

३) शासनाने विहित केलेल्या तरतुदीनुसार सदर योजनेची अंमलबजावणी करण्यात यावी व त्यानुषंगाने सदर योजना सन २०२४-२५ मध्ये राबविण्याकरिता मार्गदर्शक सुचना आयुक्त (कृषि) यांनी निर्गमीत कराव्यात.

४) तसेच असा दौरा ज्या महिन्यात होणार असेल त्या महिन्यातच निधी आहरित करण्यात यावा याची दक्षता आयुक्त (कृषि) यांनी घ्यावी.

५) सदर योजना राबविण्याकरिता आयुक्त (कृषि) यांना नियंत्रण अधिकारी तसेच सहायक संचालक (लेखा-१), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

६) सदर शासन निर्णय वित्त विभागाच्या अनौपचारीक संदर्भ क्र.३०१/२०२४/व्यय-१, दि.२४.०९.२०२४ अन्वये मिळालेल्या मान्यतेस अनुसरुन निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२५०३०३१४२९५७४७०१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अ.नि. साखरकर)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत-

१. मा.मंत्री (कृषि), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
२. मा.राज्यमंत्री (कृषि), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२

३. प्रधान सचिव (कृषि), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
४. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, पुणे
५. संचालक (विस्तार व प्रशिक्षण), कृषि आयुक्तालय, पुणे
६. सर्व संचालक, कृषि आयुक्तालय, पुणे
७. सर्व विभागीय कृषि सहसंचालक
८. सहाय्यक संचालक (लेखा-१), कृषि आयुक्तालय, पुणे
९. सर्व जिल्हा अधिक्षक कृषि अधिकारी
१०. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई
११. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी
१२. महालेखापाल - १/२(लेखा परिक्षा)/(लेखा व अनुज्ञेयता) मुंबई / नागपूर
१३. वित्त विभाग (का.व्यय-१) (अर्थसंकल्प-१२)(अर्थोपाय), मंत्रालय, मुंबई.३२
१४. नियोजन विभाग, कार्यासन - १४१४, १४३१, मंत्रालय, मुंबई.३२
१५. कार्यासन अधिकारी, २-ओ, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१६. निवड नर्सी (कार्यासन-३ओ)